

methodologických problémů kriminální biologie, tak, kolik ze zjišťování má být ponecháno intuitivnímu vcítění (Lenz sám je zastáncem této metody), kolik měření testovému. Není ještě dnes jednoty o metodě a cíli kriminální biologie, o rozsahu využití pro trestní právo i kriminální pedagogiku. Ozývají se hlasy proti zavádění kriminálně-biologického šetření v praxi, dokud není dosti lidí školených, protože i k sbírání materiálu a šetření je třeba speciálního vzdělání, protože není dost těch, kteří dovedou »kriminálně-biologicky mysliti«.⁵⁶⁾

Otázky, jichž jsme se dotkli v tomto článku, mají pro nás již nyní i praktický význam, protože justiční správa chystá se zavést kriminálně-biologické šetření ve výkonu trestu i u nás. Až dostane se nám do rukou chystaný dotazník, podrobíme jej v souvislosti s tímto článkem rozboru.

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

K otázce ručení za ztrátu věcí daných do šatny (převlékárny pro artistry).

Žalobkyně domáhala se na žalovaném majiteli baru, u něhož byla jako barová tanečnice zaměstnána, zaplacení částky 4000 Kč s přísl. za hermelinovou kožišinu. Tvrdila, že v šatně artistů do přiděleného jí místa, kde uschovala svoji garderobu, uschovala i jedné soboty plášť s novou hermelinovou kožišinou v ceně přes 4000 Kč, že však po návratu z představení zjistila, že kožišina byla od pláště odpárána a zmizela. Žalovaný, jemuž ztrátu ihned oznámila, také jí slíbil náhradu, ničeho jí však nezaplatil.

Prvý soud uznal mezitímním rozsudkem žalobní nárok důvodem po právu.

Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Z d ů v o d ů: Hlavním odvolacím důvodem je nesprávné posouzení věci po stránce právní, které spatřuje odvolatel v tom, že první soud ze skutkových okolností, které zjistil, dospěl k závěru, že mezi stranami uzavřena byla schovací smlouva podle § 957 obč. zák.

Přisvědčiti dlužno odvolateli, že smlouva schovací je smlouvou reální a že teprve skutečným odevzdáním věci vznikla tato smlouva, ale odvolatel přehlíží jednak, že žalující jako zaměst-

⁵⁶⁾ tak Reiter: Grundsätzliche Bemerkungen zum gegenwärtigen Stand der Kriminalbiologie. Monatschrift für Kriminalpsychologie XXII., str. 78 a sl.

nankyně v jeho baru vstoupila do poměrů, jak v baru jeho jsou zavedeny, jmenovitě v užívání šatnového zařízení, jednak že smlouvu schovací možno uzavřít nejen výslovně, nýbrž i konkludentními činy, jak to bylo v daném případě.

První soud bezvadně zjistil, že odvolatel, který je majitelem baru, ustanovil jako šatnu pro artistry zaměstnané v jeho podniku zvláštní místnost, ve které účinkující artistry svoje šatstvo, ve kterém přijdou, jakož i šatstvo, ve kterém při představení vystupují, uschovávají. Z toho důvodu opatřil žalovaný místnost tu věšáky a ustanovil jako dozorkyni Annu K., které je uložena povinnost opatrovatí garderobu účinkujících artistů.

Uváží-li se tyto skutečnosti, jmenovitě že K. je ustanovena jako dozorkyně k opatrování věcí artistů, dále že místnost dotčená určena je pro artistry, že klíč nachází se u pokladní žalovaného, není pochybnosti, že žalovaný prostřednictvím své zaměstnankyně Anny K. přijímá šaty a kostýmy, které artistry ponechávají v dotčené místnosti, do úschovy, neboť Anna K. je žalovaným ustanovena k tomu, aby na předměty v dotčené místnosti uschované po čas představení v baru dohlížela, po skončeném představení místnost uzamkla a klíče odevzdala zase pokladní žalovaného.

Nejde tu tedy o pouhý stav faktický, nebo o nějakou ochotu a úsluhu žalovaného, zvláště když se uváží, že bar s tanečními produkcemi je jakýmsi druhem divadla, že hlavně tu záleží na svlékání a převlékání účinkujících artistů, kteří, jak je všeobecně známo, mají mnohdy velmi cennou a drahocennou garderobu, takže zařízení bezpečné šatny je součástí a také jaksí podmínkou podobného zábavního podniku.

Žalovaný byl si také dobře vědom této své povinnosti, což zřejmo z toho, že sám doznává, že nechal vnesené svršky artistů pojistiti u banky »Slavie«, které hned ztrátu hlásil a přijal také od pojišťovny, která škodu beze všeho likvidovala, přiznanou částku 300 Kč jako náhradu škody pro žalobkyni do úschovy.

Ostatně ani žalovaný v prvé stolici nepopřel, že by mezi ním a žalující nepozůstávala smlouva schovací, nýbrž hájil se jen tím, že šatna artistů byla řádně hlídána a že žalobkyně měla si případně svršky své uložit v šatně pro obecnostvo.

Povinností žalovaného, který převzal límec žalobkyně i s pláštěm do ochrany a uschování, bylo podle § 961 obč. zák., aby věc jemu svěřenou po ustanovený čas, t. j. taneční představení, bedlivě opatroval a ji, když čas projde, v tom stavu, v jakém ji převzal, straně žalující vrátil, a ručí žalovaný žalobkyni za škodu, kterou způsobil, jak správně první soud v napadeném rozsudku dovedil, opomenutím povinného opatrování, ale nikoliv za náhodu (§ 964 obč. zák.).

První soud uznáv, že jedná se tu kromě smlouvy námezdní také o smlouvu uschovací, posoudil věc po stránce právní správně.

Strana žalující uvedla sice v žalobě, že jí žalovaný slíbil také náhradu a první soud se tímto důvodem žalobním vůbec nezabý-

val. Ale žalovaný neuplatňuje odvolací důvod neúplnosti řízení, a poněvadž první soud i odvolací soud souhlasně shledaly, že žalobní nárok pozůstává po právu již z důvodů shora uvedených, není zapotřebí tímto dalším důvodem žalobním se zabývat.

N e j v y š š í s o u d dovolání žalovaného vyhověl a rozsudky nižších soudů změnil v ten rozum, že žalobní nárok není důvodem po právu a že následkem toho se žalobní žádost zamítá.

D ů v o d y: Z n e d o s t a t k u p o p ř e n í žalovaným v první stolici, že jde o smlouvu schovací, nelze nikterak dovozovati, jak za to má odvolací soud, že žalovaný souhlasil s tímto pojetím; nejde o rozpor se spisy, nýbrž o otázku právního posouzení, jež však není správné. Nelze souhlasiti s názorem nižších soudů, že mezi spornými stranami byla uzavřena smlouva schovací. Žalobkyni, jež se dožaduje po žalovaném, v jehož baru byla zaměstnána jako tanečnice, zaplacení 4000 Kč za hermelínovou kožišinu od pláště, která jí byla odcizena ze šatny, správně převlékárny artistů, náležel důkaz, že žalovaný tento plášť skutečně přijal do uschování a takto podle § 957 obč. z. o této věci učinil s ní smlouvu schovací. K tomu se vyžaduje podle §§ 861, 863 o. z., aby srovnalá vůle obou stran o převzetí zmíněné věci v uschování žalovaného byla prohlášena třeba jen konkludentními činy. V souzeném případě netvrdila však vůbec žalobkyně, že by odcizenou kožišinu s pláštěm odevzdala individuálně do uschování žalovanému nebo jeho zástupci, a nebylo též zjištěno, že by žalovaný věc tu skutečně byl přijal do uschování osobně, nebo plnomocníkem. Podle údajů samé žalobkyně bylo jí vykázáno žalovaným toliko místo v šatně artistů, že by jí byl ale žalovaný prohlásil, že přejímá věci ve zmíněné místnosti uložené v úschovu, žalobkyně netvrdila a neplyne též z okolností případu, že by převzal povinnost opatrovati věci ty. Tím, že dal žalovaný upraviteli při svém baru zvláštní místnost za převlékárnu pro artisty a ustanovil určitou osobu (Annu K.), by po čas představení místnost tuto hlídala, nebyla ještě pouhým uložením oděvu v šatně bez vědomí žalovaného nebo osoby jím k hlídání místnosti této určené uzavřena smlouva schovací. Žalovaný jako zaměstnavatel žalobkyně není proto schovatelem věcí žalobkyní uložených ve zmíněné místnosti, pokud mu nebo jeho zástupci tyto nebyly, jak doličeno, o d e v z d á n y d o ú s c h o v y. Poněvadž nejde podle uvedeného o ručení ze smlouvy schovací (nýbrž jedině o ručení ze smlouvy služební), ručil by žalovaný toliko tehdy, kdyby se dopustil nějakého z a v i n ě n í, zejména porušení smlouvy. V té příčině netvrdila však žalobkyně v žalobě skutkové okolnosti, z nichž by se dalo souditi na zavinění žalovaného a nebyly tyto též zjištěny. Žalovaný nechával podle zjištění nižších soudů hlídati svědkyni Annou K. převlékárnu po čas představení; tím převzal ovšem mlčky povinnost nechat šatnu hlídat, ale této učinil zadost a ručil by toliko za zavinění Anny K. podle § 1313 a) o. z., jež však vůbec nebylo

tvrzeno. K tomu přistupuje ještě, že žalobkyně udala sama, slyšena byvši jako strana, že plášť ten měla viseti v šatně aspoň 14 dnů, tedy nejen po čas představení, kdy místnost byla hlídána, a že chtěla-li, by žalovaný ručil jí za drahocennou kožišinu, měla žalovaného upozorniti (§ 1297 o. z.) na zvlášť cennou tuto věc a požádati ho o patřičné opatření její, čehož však neučinila.

Poněvadž pak další tvrzení žaloby, že žalovaný slíbil žalobkyni náhradu za kožišinu, nebylo prokázáno, bylo, aniž třeba se obíratí dále uplatňovanými dovolacími důvody čís. 2 a 3 § 503 c. ř. s., oprávněnému dovolání vyhověti.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 19. března 1932 č. j. Rv I 1022/31. Dr. J. K.

Nelze ponechati libovůli žalobce, chce-li sporný nárok projednati v řízení bagatelním nebo řádném, nýbrž jest věcí soudu, aby podle obsahu žaloby zavedl řízení žalobnímu nároku odpovídající. Vyšší stolice rozhodují, zkoumajíce přípustnost opravného prostředku k nim vzneseného, samostatně o tom, zda nastaly předpoklady pro řízení bagatelní. — Proti usnesení, že spor bude projednán jako bagatelní, není samostatného opravného prostředku. (§ 517 c. ř. s.).

Nejvyšší soud vyhověl rekursu žalovaného Antonína M. do usnesení krajského soudu v P. jako soudu odvolacího ze dne 6. května 1931 č. j. Co 67/31-22, jímž bylo odmítnuto jako nepřipustné jeho odvolání z rozsudku okresního soudu v P. ze dne 27. března 1931, č. j. Cn III 174/30-13, napadené usnesení zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu, aby nehledě k důvodu, pro který odvolání odmítl, o tomto dále jednal a rozhodl, přihlížeje k útratám tohoto rekursu jako k útratám sporu, a to z těchto důvodů:

Napadeným usnesením odmítl odvolací soud podle §§ 471, čís. 2, 473, 474 odst. 2 c. ř. s. odvolání žalobcovo z rozsudku okresního soudu v P. ze dne 27. března 1931, č. j. Cn III 174/30-17, jako nepřipustné, vycházeje z názoru, že jde o věc bagatelní.

V souzeném případě byl zažalován peníz Kč 206·92 s 10% úroky od 21. června 1927 z Kč 20.000— do 9. února 1928, od 26. dubna 1928 z Kč 20.000— do 3. května 1928, od 26. dubna 1928 z Kč 20.206·92 do 13. května 1929, od 13. května 1929 z Kč 206·92 do dne zaplacení, později byl žalobní nárok omezen o částku 221 Kč a při roku dne 10. října 1930 pouze na úroky a útraty.

Oba nižší soudy vycházejí z nesprávného názoru, že peníz Kč 206·92 jest kapitálem a všechny zažalované úroky, že jsou jeho příslušenstvím. Při tom však přehlízejí, že příslušenstvím kapitálu Kč 206·92 mohou býti jen úroky z této částky, jak jsou uvedeny na konci žalobní prosby, nikoliv však úroky ostatní, které tvoří zvláštní pohledávky, jež nutno při výpočtu hodnoty sporu k částce